Категорія справи № **954/1932/25: Кримінальні справи (з 01.01.2019); Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку; Воєнні злочини.**
Надіслано судом: **21.07.2026.** Зареєстровано: **22.07.2026.** Забезпечено надання загального доступу: **23.07.2026.**
Номер судового провадження: **1-кп/954/59/26**
Номер кримінального провадження в СРДР: **12025230000001070**

Справа № 954/1932/2

Номер провадження 1-кп/954/59/2

ВИРОК

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

20 липня 2026 року-м Нововоронцовка

Нововоронцовський районний суд Херсонської області в складі:

головуючого судді ОСОБА_1 ,

за участі секретаря судового засідання ОСОБА_2 ,

прокурора ОСОБА_3 ,

захисника ОСОБА_4 ,

потерпілого ОСОБА_5 ,

розглянувши у відкритому судовому засіданні у залі судових засідань Нововоронцовського районного суду Херсонської області кримінальне провадження №12025230000001070 від 15.07.2025 за обвинуваченням:

ОСОБА_6 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , уродженця села Іванівка Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області, громадянина України, зареєстрованого та проживаючого за адресою: АДРЕСА_1 ,

раніше судимого 09.10.2023 Орджонікідзевським районним судом міста Запоріжжя за ч. 7 ст. 111-1 КК України до позбавлення волі строком на 12 років з позбавленням права займати посади в правоохоронних органах та органах влади на 12 років;

у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України,-

ВСТАНОВИВ:

Формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним.

У невстановлений дату та час, але не пізніше червня 2023 року, невстановлені особи з числа складу збройних формувань, силових структур, органів окупаційної влади РФ залучили до реалізації спільного плану громадянина України ОСОБА_7 , ІНФОРМАЦІЯ_1 . ОСОБА_7 , був достовірно обізнаний про те, що між РФ та Українською відбувається міжнародний збройний конфлікт, тобто відповідно до ст. ст. 43, 44 Додаткового протоколу І був комбатантом та зобов'язаний додержуватись норм міжнародного права, застосовуваного в період збройного конфлікту.

У червні 2023 року ОСОБА_7 , будучи начальником карного розшуку *«ОМВД РФ «Горностаєвський»* (більш точна посада не встановлена), діючи спільно та за попередньою змовою з військовослужбовцями ЗС РФ, співробітниками окупаційної поліції та іншими невстановленими на даний час особами, перебуваючи в окупованому селищі Горностаївка Каховського району Херсонської області, умисно, тобто усвідомлюючи суспільно небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, порушуючи ст. ст. 27, 32, 147 Конвенції та ст. 75 Додаткового протоколу І, вчиняв дії, спрямовані на порушення законів та звичаїв війни, що полягали у жорстокому поводженні з цивільним населенням, а саме катуванні, яке виразилось у завданні сильних фізичних страждань (побоїв і тілесних ушкоджень) потерпілому ОСОБА_5 , ІНФОРМАЦІЯ_2 .

Так, 02 червня 2023 року приблизно о 12.00 год. ОСОБА_7 та близько восьми невстановлених військовослужбовців ЗС РФ, будучи озброєними вогнепальною зброєю, діючи за попередньою змовою між собою, з метою проведення обшуку прибули за адресою: АДРЕСА_2 . Помітивши за вказаною адресою потерпілого ОСОБА_5 , ОСОБА_7 без будь-яких повснень застосовував до нього фізичне насильство, а саме екопив потерпілого рукою за шию та нанс йому один удар правим колінм в живіт, а також не менше п'ятнадцяти ударів кулаками по тулубу, чим порушив вимоги пункту 1 статті 27 Конвенції (насильство).

Надалі, ОСОБА_7 розпочав допит ОСОБА_5 з метою отримання інформації про співпрацю з силами оборони, однак не отримавши бажаних відповідей, застосував до потерпілого фізичне насильство шляхом нанесення у сукупності щонайменше шести ударів ногами по тулубу та в область стегна, чим порушив вимоги статті 32, 14 Конвенції (катування) та статтю 75(2)(а)(а.2) Додаткового протоколу І (катування).

Після завершення обшуку у квартирі потерпілого, ОСОБА_7 за попередньою змовою з щонайменше вісьмома невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, без складання процесуальних документів, затримали ОСОБА_5 та його дружину, які участі у бойових діях не брали, тобто були особами, які підпадають під захист ст. Конвенції, як громадяни України, котрі не беруть активної участі у бойових діях та опинилися в ході окупації під владою сторони конфлікту (Російської Федерації).

Відразу після затримання, вказаними особами перевезено ОСОБА_5 з дружиною до захопленого приміщення СПД № 1 за адресою: АДРЕСА_3 , де вони допитувались ОСОБА_7 та невстановленою особою. Після завершення допитів, які тривали декілька годин, ОСОБА_7 разом з невстановленою особою вивели потерпілого дружиною на подвір'я СПД № 1 та звільнили їх із підвалу приміщення після утримання, без надання їм будь-яких документів щодо підстав їх затримання.

Отже, ОСОБА_7 , діючи за попередньою змовою з іншими невстановленими особами, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, вчиняв дії, спрямовані на порушення законів та звичаїв війни, що полягало у жорстокому поводженні з цивільним населенням, яке виразилось у нанесенні ударів, а також завдані сильних фізичних страждань (побоїв і тілесних ушкоджень) потерпілому ОСОБА_5 з метою отримання інформації про співпрацю з силами оборони, тобто у катуванні останнього, чим порушив ст. ст. 27, 32 (заборона насильства та катування), 147 Конвенції (катування) та ст. 75(2)(а)(а.2)(е) Додаткового протоколу І (катування).

Докази на підтвердження встановлених судом обставин.

Вина ОСОБА_7 у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України підтверджується сукупністю доказів в судовому засіданні доказів, які узгоджуються між собою і не викликають жодних сумнівів у суду в своїй належності, достовірності та допустимості, а саме:

Документами:

- Протоколом пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 09.05.2025, за яким свідок ОСОБА_9 за загальними рисами зовнішності (їх сукупності), а саме: обличчя круглої форми, широкий ніс, лисий, очі овальної форми впізнає чоловіка на ім'я ОСОБА_8 , який 02.06.2023 за місцем його проживання наносив удари здійснив несанкціонований обшук, затримав потерпілого та проводив допит, застосовуючи словесні погрози (а. с. 1-4 т. 2).

- Протоколом пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 09.05.2025, за яким свідок ОСОБА_9 за загальними рисами зовнішності (їх сукупності), а саме: обличчя круглої форми, широкий ніс, лисий, очі овальної форми впізнає чоловіка на ім'я ОСОБА_8 , який 02.06.2023 за місцем її проживання наносив удари чоловік ОСОБА_5 , здійснив несанкціонований обшук, затримав подружжя та проводив допит, застосовуючи словесні погрози (а. с. 5-8 т. 2).

- Протоколом огляду від 18.04.2025, за яким об'єктом огляду є інтернет-сторінка з інтернет сайту «Миротворець», де в графі «Пошук (ru)», а саме в графі «ФИО» написати *« ОСОБА_10 »*, то відкриється сторінка, яка доступна за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_3 де зафіксовано зовнішні ознаки ОСОБА_7 , а саме: обличчя круглої форм широкий ніс, лисий, очі овальної форми, на вигляд років 40-45 (а. с. 14-21 т. 2).

Щодо позиції захисту про визнання недопустимих доказами протоколи пред'явлення для впізнання, суд зазначає наступне.

У судовому засіданні захисник стверджував про недопустимість протоколів пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 09.05.2025 за участю потерпілого ОСОБА_5 та свідка ОСОБА_9 , мотивуючи це тим, що слідчий перед проведенням вказаної слідчої дії надсилав їм фотографії обвинуваченого через месенджер, що, на думку захисту, порушило процедуру впізнання та навело впізнаючих на необхідний результат.

Оцінюючи такі доводи сторони захисту, суд зазначає наступне.

Відповідно до вимог ст. 86, 87 КПК України доказ визнається допустимим, якщо він отриманий у порядку, встановленому цим Кодексом. Недопустимими є докази, отримані внаслідок істотного порушення прав та свобод людини, гарантованих Конституцією та законами України, міжнародними договорами.

Порядок проведення пред'явлення особи для впізнання за фотознімками врегульовано ст. 228 КПК України. Як убачається з досліджених у судовому засіданні протоколів від 09.05.2025, вказані слідчі дії були проведені відповідно до вимог кримінального процесуального закону:

- фотознімок ОСОБА_7 було пред'явлено серед чотирьох фотокарток осіб однієї статі, які не мали різких відмінностей у зовнішності та віці, що виключало будь-яку елемент підказки чи штучного виділення фотографії обвинуваченого;

- слідчі дії проводилися за участю понятих, які своїми підписами у протоколах засвідчили добровільність, послідовність та зафіксований перебіг впізнання, а також відсутність будь-якого тиску чи зав'язування думки з боку слідчого;

- потерпілий ОСОБА_5 та свідок ОСОБА_9 перед проведенням впізнання були попередньо допитані та детально описали зовнішні ознаки особи, яка вчинила щодо них протиправні дії. Під час безпосереднього впізнання вони чітко й незалежно один від одного вказали на фотознімок ОСОБА_7 , зазначивши сукупність конкретни індивідуальних анатомічних рис його обличчя (кругла форма обличчя, широкий ніс, лисина, овальна форма очей), за якими вони впізнали особу « ОСОБА_8 ».

Щодо посилань захисту на те, що потерпілий та свідок бачили зображення обвинуваченого до проведення офіційного впізнання (зокрема через месенджер), суд зазначає наступне.

Сама по собі та обставина, що до проведення пред'явлення особи для впізнання слідчий демонстрував свідку різні фотографії за допомогою месенджера, без встановлення, що серед них була фотографія обвинуваченого або що свідку було повідомлено, його саме необхідно впізнати, не свідчить про порушення вимог ч. 1 ст. 228 КПК України. Показ різних фотографій суду слід вважати необхідністю уточнення опису зовнішності або перевірки можливості впізнання і сам по собі не є готовими вказівці свідку на конкретну особу. Крім того, свідок як від час досудового розслідування, так і безпосередньо під час судового розгляду послідовно впізнав обвинуваченого пояснивши обставини, за яких запам'ятав його зовнішність. Під час судового розгляду не встановлено обставин, які б свідчили про спонукання або штучне формування його спогадів. За таких обставин суд не вбачає підстав вважати, що результати впізнання були отримані з істотним порушенням вимог КПК України чи що та порушення вплинули на достовірність доказу. Отже, протокол пред'явлення особи для впізнання є належним і допустимим доказом та підлягає оцінці у сукупності з іншими доказами у справі.

Окрім того, результати впізнання повністю узгоджуються між собою та з іншими дослідженими судом доказами зокрема, з даними протоколу огляду від 18.04.2025 інтернет-сторінки сайту «Миротворець», де зафіксовано анкетні дані та зовнішній вигляд ОСОБА_7 як службової особи окупаційного органу *«ОМВД РФ «Горностаєвський»*

Показаннями.

Свідок ОСОБА_9 зазначила, що перебувала у дворі, коли побачила три машини з російськими військовими. Коли виїхала на вулицю на велосипеді, військові, які спочатку шукали когось у будинку сусіда Арсенія, запитали її про ОСОБА_11 . Вона підтвердила, що це її чоловік, і вони попрямували до їхнього входу. Деякі з них мал цевроми «ВП» *(воєнна поліція)*. Свідок бачила, як особа, що представилася « ОСОБА_8 » (пізніше вона дізналася, що його прізвище ОСОБА_12), притиснула її чоловіка до стовпа у дворі та завдавала множинних ударів під ребра та в обличчя. Вона намагалася втрутитися, кричала та питала, за що б'ють її чоловіка. ОСОБА_13 пові ОСОБА_14 на другий поверх квартири для допиту, а іншій військовий залишився з нею, перевіряючи її телефон та ноутбук. Указані особи тиснули психологічно, вимагаючи «зізнатися», вони вони здають позиції на правому березі Дніпра. По дорозі до відділку окупанти погрожували подружжю долею місцевого мешканця Клопот якого вони визвали «волосодзвіром», або розбиванні військами перед цим замороздали до смерті. У поліції їх розвели по різних кімнатах. Вона бачила, що телефон чоловіка був підключений до комп'ютера окупанта для перевірки. Після звільнення у ОСОБА_14 близько двох тижнів боліли ребра. Хоча видимих синців чи переломі не було, він постійно скаржився на біль від отриманих ударів. Вона також впізнала « ОСОБА_8 » за фотокарткам, наданими слідчим на роздрукованому аркуші формату А4 під час слідчих дій.

Спеціальне судове провадження за відсутності обвинуваченого (in absentia).

З зрахуванням того, що судовий розгляд здійснювався за відсутності обвинуваченого ОСОБА_7 , дотримання процедур, встановлених процесуальним законом для такого розгляду, суд вважає за необхідне мотивувати окремо.

У кримінальному провадженні здійснювалося спеціальне досудове розслідування та спеціальне судове провадження (in absentia). Суд дослідив, чи були здійснені стороною обвинувачення всі можливі передбачені законом заходи щодо дотримання прав ОСОБА_7 на захист та доступ до правосуддя як підозрюваного так і обвинуваченого з зрахуванням встановлених законом особливостей такого провадження, у результаті чого суд встановив наступне.

28.06.2025 слідчим за погодженням з прокурором складено повідомлення про підозру ОСОБА_7 у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України. На виконання вимог ч. 3 ст. 111, ст. 135, ст. 278, ст. 279 КПК України, повідомлення про підозру було вручене його захиснику (а. с. 112-119 т. 1).

Постановою від 07.07.2025 ОСОБА_7 оголошено в розшук (а. с. 122 т. 1).

Постановою від 16.07.2025 ОСОБА_7 оголошено в міжнародний розшук (а. с. 123 т. 1).

Ухвалою слідчого судді Херсонського міського суду від 31.07.2025 прийнято рішення про здійснення спеціального досудового розслідування (а. с. 125-128 т. 1).

Про прийняте рішення здійснено публікацію в газеті Уядовий кур'єр 06.08.2025, на сайті Офісу Генерального прокурора від 31.07.2025 (а. с. 133-134 т. 1)

Обвинувальний акт з додатками у кримінальному провадженні стосовно ОСОБА_7 , який обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, надійшов до Нововоронцовського районного суду Херсонської області для розгляду по суті 15.09.2025.

Ухвалою суду від 16.09.2025 призначено підготовче судове засідання.

Підготовчі судові засідання були призначені на: 20.10.2025, 04.11.2025, 24.11.2025, 22.01.2026, 05.02.2026.

Ухвалою суду від 16.04.2026 прийнято рішення здійснювати спеціальне судове провадження за обвинувальним актом стосовно ОСОБА_7 , який обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

У підготовчі судові та судові засідання обвинувачений не з'являвся, будучи повідомленим про дату, час та місце проведення підготовчого судового засідання шляхом публікації:

- у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження - газеті «Уядовий кур'єр» від 14.10.2025, 14.01.2026, 04.04.2026, 03.07.2026;

- на офіті Офісу Генерального прокурора від 26.10.2025, 19.01.2026, 14.07.2026;

- через оголошення на офіційному веб-сайті «Судова влада України» від 17.09.2025, 20.10.2025, 04.11.2025, 15.12.2025, 22.01.2026, 06.02.2026, 24.04.2026, 16.07.2026.

Також направлялся судові виклики за місцем реєстрації обвинуваченого, однак під час формування поштового відправлення на офіційному інтернет порталі оператора зв'язку АТ «Укрпошта» (довідка №43 від 19.09.2025, №48 від 28.10.2025, №954/2049/25 від 04.11.2025, №954/2049/25 від 15.12.2025, №954/2049/25 від 27.04.2026, д зазначено про неможливість відправки кореспонденції, у зв'язку із тим, що поштове відправлення неможливо відправити за адресою реєстрації та проживанню: ОСОБА_7 .

З огляду на наявні матеріали провадження, суд не вбачає будь-яких інших можливостей, які могли б були використані для повідомлення обвинуваченого, водночас є мотивовані підстави стверджувати, що обвинувачений був обізнаний щодо судового провадження.

Суд також враховував, що до загальних засад кримінального провадження, зокрема, відноситься: законність, презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини, забезпечення права на захист, доступ до правосуддя, змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливост безпосередність дослідження доказів, при цьому мірі та форма кримінального провадження за відсутності обвинуваченого (in absentia) повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, зазначеним у ст. 7 КПК України, з урахуванням особливостей, встановлених законом та нормами міжнародного права.

Так, змістом абз. 1 ч. 3 ст. 323 КПК України передбачено, що судовий розгляд у кримінальному провадженні щодо злочинів, зазначених у ч. 2 ст. 297-1 цього Кодексу, може здійснюватися за відсутності обвинуваченого (in absentia), який перехованутя від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на територ держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності (спеціальне судове провадження) та/або оголошений в міжнародний розшук.

З метою захисту прав обвинуваченого та досягнення інтересів правосуддя забезпечена участь захисника, який приймав участь у кожному підготовчому судовому та судовому засіданнях.

Позиція прокурора ОСОБА_15 .

У судовому засіданні прокурор зазначив, що дослідженими у ході судового розгляду винуватість ОСОБА_7 повністю доведена та його дії правильно кваліфіковані як жорстоке поводження з цивільним населенням, вчиненим за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 2 ст. 2 ч. 1 ст. 438 КК України (у редакції ст. 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення).

З зрахуванням висловленого просив визнати винним ОСОБА_7 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, та призначити йому покарання за ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України у виді 12 років позбавлення волі. На підставі ч. 4 ст. 70 КК України призначити ОСОБА_7 шляхом частково складання покарань, призначених за цим вироком та вироком Орджонікідзевського районного суду м. Запоріжжя від 09.10.2023, остаточне покарання у виді 15 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади в правоохоронних органах та органах влади строком на 12 років.

Запобіжний захід відносно ОСОБА_7 залишити без зміни - тримання під вартою. Строк відбуття покарання рахувати з моменту його затримання.

Позиція потерпілого ОСОБА_5 .

Потерпілий ОСОБА_5 у судовому засіданні надав показання, за якими 02 червня 2023 року близько 12:00 до його будинку в селі Горностаївка приїхало кілька автомобілів, які оточили помешкання. З машини вийшов обвинувачений ОСОБА_8 (пізніше від дізнався, що його прізвище ОСОБА_12) з іншою особою; обидва були цивільному (джинси та футболка), але їх супроводжували озброєні військові РФ. Спочатку ОСОБА_13 одразу почав бити руками й ногами в обличчя, живіт та по спині. Під час побиття називав «укропом» і звинувачував у передачі інформації Збройним силам України. Указані особи забрали телефон для перевірки та провели обшук у квартирі адресою АДРЕСА_2 . Близько 13:00 його з дружиною відвезли до «комендатури» (колишнє відділення поліції), де особисто допитував ОСОБА_13 протягом трьох годин. Під час дороги та допиту постійно залякував, щоб отримати зізнання. Перед звільненням (близько 15:15) попередив: якщо зателефонують з СБУ і потерпіл розповість про події, тоді його «закриють» остаточно, а сьогоднішнє побиття було лише «розминкою». Потерпілий впізнав ОСОБА_16 за фотографіями під час офіційної слідчої дії за участю понятих.

Позиція захисника ОСОБА_4 .

У судовому засіданні ОСОБА_4 зазначив, що сторона обвинувачення не надала суду переконливих доказів того, що описана подія хлопчику дійсно відбулася в тому вигляді, як це стверджує прокурор. Протиправність дій ОСОБА_7 подається як преузмована, а не доведена. Сукупність матеріалів справи не дає можливості персональн пов'язати конкретні дії, наведені в обвинуваченні, з особою ОСОБА_7 .

Так, потерпілий та свідок у ході допиту вказували, що перед проведенням слідчої дії впізнання за фотознімками, їх слідчий надсилав фото осіб для впізнання через месенджер. Відтак, протоколи пред'явлення для впізнання слід визнати недопустимими доказами, з огляду, що вони отримані з грубим порушенням процедури проведен слідчої дії.

Зміст обвинувачення зводиться до дій ОСОБА_7 - нанесення тілесних ушкоджень потерпілому, однак свідок підтвердила, що відсутні були сині та інші видимі сліди побиття на тілі її чоловіка, що в тому числі за відсутності СМЕ спростовує зміст обвинувачення. Біль суб'єктивне відчуття, а за ст. 438 КК України потребує доведенн таке обвинувачення за високим стандартом.

Також не доведено співучасть, бо не доведено, що ОСОБА_7 надавав накази, діяв узгоджено з іншими особами.

З огляду на викладене, просив виправдати обвинуваченого ОСОБА_7 .

Стаття Закону України про кримінальну відповідальність, що передбачає відповідальність за кримінальне правопорушення, винуватим у вчиненні якого визнається обвинувачений ОСОБА_7 .

Дії ОСОБА_7 правильно кваліфіковані за ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України (у редакції ст. 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення), як жорстоке поводження з цивільним населенням, вчинене за попередньою змовою групою осіб.

Об'єкт вказаного кримінального правопорушення є суспільні відносини у сфері забезпечення миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, а також життя, здоров'я, особиста недоторканність, права та свободи цивільного населення, що перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права в умовах збройного конфлікт та окупації.

Потерпілим є цивільна особа - ОСОБА_5 , який є особою, яка не брала участі у бойових діях і підпадає під захист ст. 4 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни.

Об'єктивна сторона діяння, а саме порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами (зокрема ст. 27, 32, 147 Женевської конвенції IV та ст. 75 Додаткового протоколу І). Воно виразилося у жорстокому поводженні з цивільним населенням (катуванні):

застосування фізичного насильства (удар колінм у живіт, щонайменше 15 ударів кулаками по тулубу біля будинку);

подальше побиття під час допиту (щонайменше 6 ударів ногами по тулубу та в область стегна) з метою отримання інформації про співпрацю з ЗСУ;

незаконне затримання подружжя без складання процесуальних документів та утримання їх у захопленому приміщенні поліції під психологічним тиском і погрозами вбивством.

Суб'єкт злочину за ч. 1 ст. 438 КК України: осудна фізична особа, яка досягла віку кримінальної відповідальності. ОСОБА_7 на момент вчинення злочину обіймав посаду «начальника карного розшуку» окупаційного органу («ОМВД РФ «Горностаєвський»), діяв як комбатант (згідно з Додатковим протоколом І) на стороні держави агресора і був зобов'язаний дотримуватися норм міжнародного гуманітарного права.

Суб'єктивна сторона виражена прямим умислом. ОСОБА_7 усвідомлював суспільно небезпечний характер своїх дій (порушення норм міжнародного права, катування цивільного), передбачав його наслідки у вигляді завдання сильних фізичних та моральних страждань потерпілому і бажав їх настання.

Щодо позиції сторони захисту про відсутність видимих слідів побиття (синців) та висновку судово-медичної експертизи (СМЕ), суд зазначає наступне. Склад злочину за ст. 438 КК України (порушення законів та звичаїв війни) та поняття «катування» у міжнародному гуманітарному праві не вимагають обов'язкової наявності видим фізичних слідів (синців, переломів) чи висновку СМЕ. Конвенція проти катувань та ст. 75 Додаткового протоколу І визначають катування як заподіяння сильного фізичного або морального страждання. Нанесення 15 ударів кулаками в тулуб та щонайменше 6 ударів ногами, від яких потерпілий відчував сильний біль протягом дво тижнів, повністю охоплюється поняттям «жорстоке поводження» та «катування». Враховуючи СМЕ у звичайному порядку було неможливим через перебування потерпілого в окупації в червні 2023 року та розслідування справи в порядку in absentia. Відсутність експертизи за таких обставин не спростовує факт насильства, оскільк показання потерпілого та свідка є послідовними, логічними і повністю узгоджуються між собою.

Також, злочин вчинено за попередньою змовою групою осіб, ОСОБА_7 діяв спільно, узгоджено та з єдиним умислом із невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ.

З матеріалів справи чітко вбачається спільність дій: ОСОБА_7 прийхав разом з озброєними військовими РФ на трьох автомобілях, вони разом оточили будинок, військові забезпечували силову підтримку (охорону та обшук), поки ОСОБА_13 бив потерпілого. Далі вони спільно затримали подружжя, разом відвезли їх до захоплен будівлі поліції, де ОСОБА_13 продовжував допит. Така координація дій безперечно свідчить про наявність попередньої змови та спільний умисел на жорстоке поводження з цивільними.

Таким чином, у діях ОСОБА_7 наявні всі необхідні та достатні елементи складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України. Його вина повністю доведена сукупністю досліджених судом доказів (показаннями потерпілого, свідка).

Щодо позиції захисту про те, що дії неможливо персонально пов'язати з особою ОСОБА_7 , суд зазначає наступне. Особу обвинуваченого встановлено.Потерпілі вказали, що особа представилася « ОСОБА_8 » та займав посаду в окупаційній структурі селища Горностаївка. Огляд інтернет-сторінки сайту «Миротворець» підтвердж наявність анкети ОСОБА_7 , де зазначено його посаду («начальник карного розшуку» окупаційного «ОМВД»), а фотографічні зображення повністю збігаються з детальним описом зовнішності, наданим свідком та потерпілим. ОСОБА_7 вже є засудженим (вирок від 09.10.2023 за злочинацьку діяльність ч. 7 ст. 111-1 КК України), що підтверджує його статус та перебування в лавах окупаційної влади у цьому регіоні.

Обставини, які пом'якшують або обтяжують покарання обвинуваченого ОСОБА_17 .

Обставин, які відповідно до ст. 66 КК України, пом'якшують чи обтяжують покарання обвинуваченого суд не встановив.

Суд, відповідно до ч. 4 ст. 67 КК України, виключає обставину, яка обтяжує покарання - вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою, з огляду, що така обставина є ознакою кримінального правопорушення, що впливає на його кваліфікацію.

Матеріали, які характеризують особу обвинуваченого ОСОБА_7 .

За інформацією про особу, ОСОБА_7 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , уродженець села Іванівка Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області, громадянин України, зареєстрований за адресою: АДРЕСА_1 .

За вироком від 09.10.2023 Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя ОСОБА_7 засуджений за ч. 7 ст. 111-1 КК України до позбавлення волі строком на 12 років з позбавленням права займати посади в правоохоронних органах та органах влади на 12 років.

Мотиви призначення покарання та ухвалення інших рішень щодо питань, які вирішуються судом при ухваленні вироку і положення закону, якими керувався суд.

Призначаючи покарання ОСОБА_7 , за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, суд враховав:

- ступінь тяжкості вчинених кримінального правопорушення, а саме вчинене кримінальне правопорушення, яке за ст. 12 КК України є особливо тяжким злочином проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, оскільки посягає на життя, здоров'я, права та свободи цивільного населення на тимчасово окупованій територ України, а також порушує фундаментальні норми міжнародного гуманітарного права, зокрема Женевську конвенцію про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року;

- умисне вчинення кримінального правопорушення;

- суспільну небезпеку вчиненого кримінального правопорушення, а саме те, що такий злочин характеризуються підвищеною суспільною небезпекою, вчинений проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку;

- відсутність обставин, які відповідно до ст. 66 КК України, пом'якшують покарання обвинуваченого та які відповідно до ст. 67 КК України, обтяжують покарання обвинуваченого.

Суд також враховує, що ОСОБА_7 раніше судимий вироком, що вказує на стійку протиправну спрямованість його поведінки та небажання стати на шлях виправлення.

Підстави для застосування положень ст. 69, 75 КК України відсутні, оскільки відсутні обставини, передбачені ст. 66 КК України, що пом'якшують покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого обвинуваченим кримінального правопорушення з огляду на вчинення ОСОБА_7 суспільно-небезпечного кримінальног правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

З огляду на викладене, суд призначає ОСОБА_7 основне покарання у виді позбавлення волі на строк 10 (десять) років, яке за викладених вище обставин кримінального провадження та особи обвинуваченого буде цілком справедливим та пропорційним, необхідним і достатнім для його виправлення та попередження вчинення ним нових кримінальних правопорушень, відповідатиме меті покарання, гуманності, справедливості і не потягне за собою порушення засад виваженості, що включає наявність розумного балансу між захищаними інтересами суспільства та правами особи, яка притягується до кримінальної відповідальності.

Також, на підставі ч. 2, 4 ст. 70 КК України шляхом частякового складання основних покарань за цим вироком та за вироком від 09.10.2023 Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя (за яким призначено покарання у виді позбавлення волі строком на 12 років з позбавленням права займати посади в правоохоронних органах та органах влади на 12 років), остаточно призначити ОСОБА_7 покарання у виді позбавлення волі строком на 13 років з позбавленням права займати посади в правоохоронних органах та органах влади на 12 років.

Враховуючи, що розгляд справи здійснювався за відсутності обвинуваченого (у порядку спеціального судового розгляду), строк відбуття покарання слід рахувати з моменту його фактичного затримання на виконання цього вироку.

Щодо запобіжного заходу, суд враховував, що ухвалою слідчого судді Херсонського міського суду від 31.07.2025 ОСОБА_7 обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без визначення застави (а. с. 103-107 т. 2), отже вказаний запобіжний захід до набрання вироком законної сили слід залишити без змін.

Витрати на залучення експертів відсутні.

Арешт майна не накладався.

Цивільний позов у вказаному кримінальному провадженні не заявлявся.

Речові докази відсутні.

Керуючись ст. 369, 371, 374 КПК України,

УХВАЛИВ:

ОСОБА_6 визнати винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, та призначити покарання у виді позбавлення волі на строк 10 (десять) років

На підставі ч. 2, 4 ст. 70 КК України шляхом частякового складання основних покарань за цим вироком та за вироком від 09.10.2023 Орджонікідзевського районного судом міста Запоріжжя, остаточно призначити ОСОБА_7 покарання у виді позбавлення волі строком на 13 років з позбавленням права займати посади в правоохоронних органах та органах влади на 12 років.

Строк відбування покарання у виді позбавлення волі обвинуваченому ОСОБА_7 обчислювати з моменту звернення вироку до виконання, тобто з дня його фактичного затримання.

Запобіжний захід у виді тримання під вартою обраний ОСОБА_7 ухвалою слідчого судді Херсонського міського суду від 03.09.2025 залишити до набрання вироком законної сили.

Учасники судового провадження мають право отримати в суді копію вироку.

Копію вироку негайно після його проголошення вручити прокурору та захиснику.

Повідомлення про ухвалений вирок опублікувати на офіційному веб-сайті суду, в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Вирок може бути оскаржений до Херсонського апеляційного суду протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Вирок набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо таку скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги судове рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після ухвалення рішення судом апеляційної інстанції.

Суддя ОСОБА_1